

Osavuositarkastus 1 / 2026 Sivistys- ja hyvinvointipalvelualue

Sivistyslautakunta 28.04.2026
269/02.01.00/2025

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaan osavuositarkastuksen 1/2026 tilinpäätösennuste laaditaan 31.3.2026 toteutumatietojen pohjalta.

Osavuositarkastuksessa esitetään

- toimialatarkastus,
- talousarvion toteutuminen, keskeiset tekijät, joiden ennakkoidaan vaikuttavan taloudellisten tuottojen ja kulujen määriin,
- toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat,
- ennuste,
- osavuositarkastuksessa esitettävät talousarviomuutokset sekä
- investointien toteutuma, poikkeamat ja ennuste.

Osavuositarkastuksen pääpaino on merkittävien poikkeamien ennakkoinnissa ja niihin varautumisessa tilinpäätöstä ajatellen.

Kunnanhallituksen päätös talousarvion 2026 muuttamisesta:

Tilinpäätöksen 2025 toimintakate toteutui 3,5 milj. euroa muutettua talousarviota 2025 parempana. Vuoden 2025 tilinpäätökseen verrattuna talousarviossa 2026 toimintamenot kasvavat 5,7 milj. euroa eli 8,3 %. Toimintakatteen muutos on peräti 14 %.

Talousarvion laadintavaiheessa ei ollut vielä tarkkaa tietoa kaikista tulevista korotuksista ja sopimusmuutoksista. On kuitenkin havaittu, että talousarvion budjetoinnissa ei ole tehty riittävää sopeutusta ja talousarviota tulee tarkastella uudelleen huomioiden vuoden 2025 tilinpäätöksen toteutuneet kulut. Talousarvion tarkastelua tulee tehdä jo heti ensimmäisen osavuositarkastuksen yhteydessä, jotta hyvä taloudenpito palvelualueilla pysyy. Palvelualueiden tulee seuraavaan osavuositarkastukseen tehdä talousarviomuutoksena esitykset talousarvion vähennyksestä.

Talousarviossa 2026 on toimintakuluja lisääviä/vähentäviä tekijöitä mm. seuraavat:

Henkilöstökulut:

- Palkkojen tes nousu n.4,1 % verrattuna vuoden 2025 toteutumaan. Henkilöstökuluja kasvattaa lisäksi mm. oppimisen tuen kokonaisuudistus ja työllistettyjen rekrytointi (tuki poistui) ja henkilösivukulujen kasvu.

Palvelujen ostot (lisäykset 1,6 milj.):

- Rakennusten purkukustannukset +0,5 milj. euroa.
- Kotikuntalaskutus +0,2 milj. euroa.
- ICT-kulut +0,4 milj. euroa (mm. tekoälylisenssit).
- Kutsukytti +0,1 milj.euroa.
- Järvenpäälle maksettava kunnan osuus työllisyydenhoidosta kasvoi vuoteen 2025 verrattuna (kokonaismäärä 1,61 milj. euroa budjetoitu vuodelle 2026, toteutuma v. 2025 1,202 milj.) + 0,4 milj. euroa.

Avustukset:

- Kunnan osuus työllisyydenhoidosta -0,2 milj. (budj. 1,6 milj toteutuma vuonna 2025 oli 1,8 milj.).

Talousarvion korjausta haetaan vähintään 1,7 milj. euroa. Tämänkin korjauksen jälkeen toimintamenojen kasvu on 4,0 milj. euroa, joka tarkoittaa 5,8 prosentin nousua vuoden 2025 tilinpäätöksen toteutumaan. Talouspalvelut on alustavasti jo kartoittanut palvelualueittain niitä kohteita, joissa on merkittävin ero tilinpäätökseen. Jako palvelualueittain on seuraava: sivistys- ja hyvinvointipalvelut – 915 000 euroa, tekninen ja elinvoimapalvelut -690 000 euroa ja hallintopalvelut -55 000 euroa.

Kunnanhallitus päätti edellyttää, että lautakunnat/palvelualueet esittävät 1. osavuosikatsauksen yhteydessä talousarviomuutokset kohdentuen palvelualueille seuraavasti:

- Sivistys- ja hyvinvointipalvelut -915 000 euroa
- Tekninen ja elinvoimapalvelut -690 000 euroa
- Hallintopalvelut -55 000 euroa

Osavuosikatsauksen 1/2026 yhteydessä käsiteltäväksi tulevat talousarvio- ja määrärahamuutokset:

Kunnanhallituksen 13.4.2026 päätöksen mukaisesti ensimmäisessä osavuosikatsauksessa päätetään palvelualueen / lautakunnan alaisen toiminnan talousarvion 2026 muuttamisesta. Hyvinvointilautakunta ja sivistyslautakunta hyväksyvät ensimmäisen osavuosikatsauksen yhteydessä vain sivistys- ja hyvinvointipalveluita koskevan talousarviomuutoksen kokonaissumman -915 000 euroa jaettuna tulosalueille kunnan talousosaston valmistelun mukaisesti.

Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueella laskennallinen muutostarve vuoden 2026 tulosalueen talousarvioon on -1 265 euroa, joka sisältää tulojen ja menojen tarkasteluun pohjautuvat muutokset. Nyt esitettävä laskennallinen euromäärä ei välttämättä ole lopullinen summa, jolla elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueen talousarviota muutetaan vuodelle 2026.

Varhaiskasvatuksen tulosalueella laskennallinen muutostarve vuoden 2026 talousarvioon on 480 690 euroa ja opetuspalveluiden tulosalueella muutostarve on 433 077 euroa. Molempien tulosalueiden vuoden 2026 talousarvion korjauksia tarkastellaan vielä lisää ja esitetään tarkastelu sekä talousarvion kohdennukset toukokuussa sivistyslautakunnalle.

Kunnanhallituksen päätös aiheuttaa sen, että sivistys- ja hyvinvointipalvelualueella kuluvan vuoden talousarvio tarkastellaan uudelleen ja arvioidaan kunnanhallituksen päätöksen vaikutukset vuoden 2026 käyttösuunnitelmaan ja tulosaluekohtaisiin tavoitteisiin. Tarkastelun perusteella sivistys- ja hyvinvointipalveluiden käyttösuunnitelmaan esitetään tarkemmat tulosaluekohtaiset muutokset niin, että hyvinvointilautakunta päättää esityksistä 19.5.2026 kokouksessa ja sivistyslautakunta päättää koko palvelualueen päivitetyn talousarvion käyttösuunnitelman kokouksessaan 26.5.2026.

Saman aikaisesti tehdään vuoden 2027 talousarviovalmistelua, joka tehdään sivistys- ja hyvinvointipalveluissa vuoden 2026 talousarvion kokonaistason muutosten mukaisesti.

Alla olevassa taulukossa esitetään sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen investointien toteumat 31.3.2026 tilanteessa.

Investoinnit		TA	TA	Toteuma	Poikkea	Ennuste
		2026	muutost jälkeen	31.3.2026		
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta						
Irtain omaisuus						
Tilojen kalustaminen						
Opetussuunnitelman mukainen kalustaminen	Menot	-25 000	-25 000		-25 000	-25 000
Opetusvälineistön uudistaminen		-30 000	-30 000		-30 000	-30 000
Monitoimitalon kuntosali, painoharjoittelulaitteet		-60 000	-60 000		-60 000	-60 000
Kansalaisopiston opetuskaluston uusiminen		-15 000	-15 000	-8 020	-6 980	-15 000
Aineeton käyttöomaisuus						
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta yht.		Menot	-130 000	-130 000	-8 020	-121 980
		Tulot				
N		Netto	-130 000	-130 000	-8 020	-121 980

Vuoden 2026 talousarvion tavoitteiden toteumat ja tulosalueiden talouden keskeiset havainnot ja huomiot on esitetty Kuntamaisema-järjestelmässä.

Valmistelija

Sivistysjohtaja Timo Ahvo, sähköposti timo.ahvo(@)mantsala.fi, hyvinvointipäällikkö Katja Elo, sähköposti katja.elo(@)mantsala.fi, varhaiskasvatuspäällikkö Karoliina Purola, sähköposti karoliina.purola(@)mantsala.fi, opetuspäällikkö Marko Lipponen, marko.lipponen(@)mantsala.fi, controller Kristian Kuisma, sähköposti kristian.kuisma(@)mantsala.fi

Esittelijä

Sivistysjohtaja Ahvo Timo

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta hyväksyy vuoden 2026 talousarvion määrärahamuutokset sivistys- ja hyvinvointipalvelualueella:

1. Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueen talousarviota muutetaan niin, että tulosalueelta määrärahoihin tehdään talousosaston valmisteleva muutos tuloihin ja menoihin, jonka lopputuloksena tulosalueen määräraha pienenee 1 265 euroa.
2. Varhaiskasvatuksen tulosalueen talousarviota muutetaan niin, että tulosalueelta määrärahoihin tehdään talousosaston valmisteleva muutos tuloihin ja menoihin, jonka lopputuloksena tulosalueen määräraha pienenee 480 690 euroa.
3. Opetuksen tulosalueen talousarviota muutetaan niin, että tulosalueelta määrärahoihin tehdään talousosaston valmisteleva muutos tuloihin ja menoihin, jonka lopputuloksena tulosalueen määräraha pienenee 433 077 euroa.

Sivistyslautakunta hyväksyy sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen vuoden 2026 talousarvion tavoitteiden ja talouden sekä investointien toteumat. Lautakunta esittää edelleen kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle, että sivistys- ja hyvinvointipalveluiden tulosalueiden määrärahamuutokset hyväksytään.

Päätös

